

EntrePuebloS

EntrePobos

herriarte

EntrePobles

1988 - 2013

www.entrepobles.org

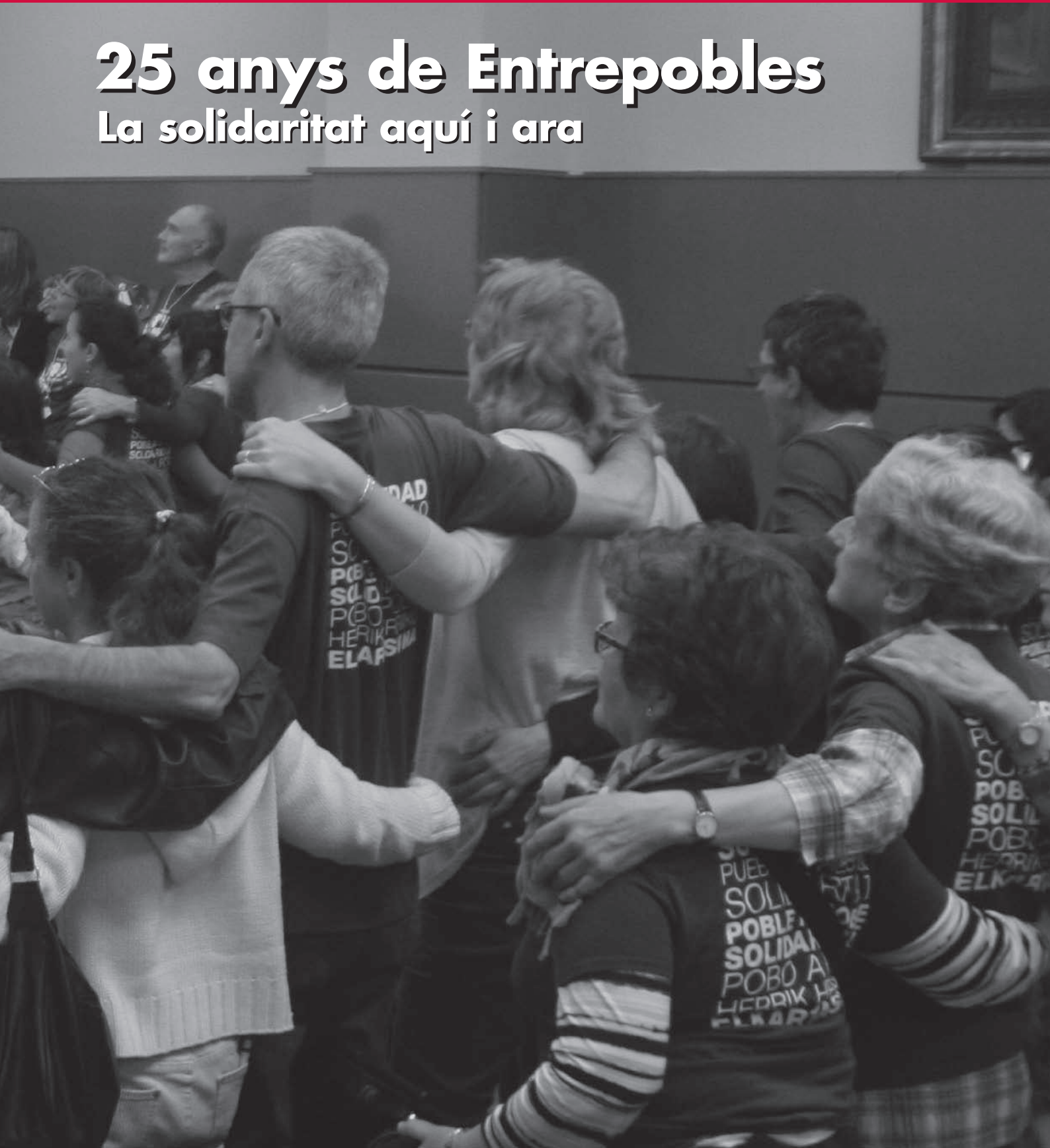
entrepobles

Revista periòdica
N. 60 • Hivern de 2013

cooperació poble a poble

25 anys de Entrepobles

La solidaritat aquí i ara

ENTREPOBLES 25 ANYS

I aquí continuem, amb l'obstinat afany de «no claudicar»

M. Gabriela Serra – Entrepobles

*Feliços vosaltres que somnieu
i lluiteu perquè correu el dolç risc
de veure el vostre somni realitzat*
Don Helder Cámara

S U M A R I O

I aquí continuem, amb l'obstinat afany de «no claudicar»	2
La col·lectivitat com a resistència	5
La solidaritat, més necessària que mai	6
25 anys no són res	8
Tenim sentit?	9
Crisi global: l'hora de l'internacionalisme	11
Confluència dels moviments de renovació pedagògica i els moviments socials polítics	14

Han passat vint-i-cinc anys des de que un grapat de col·lectius solidaris, agrupats a la Coordinadora de Solidaritat amb Centre-amèrica, decidien fer incursió oficialment en l'àmbit de la –cooperació al desenvolupament–. Ho escric amb premeditació –fer incursió oficialment– ja que, abans que les ONGD irrompessin en l'escenari de la societat civil –com entitats especialitzades en la cooperació–, una infinitat de comitès de solidaritat ja acompanyaven a la gent i als pobles de l'anomenat Sud. A aquests pobles i gent centreamericanes que, amb grans dosis de fermesa, lluitaven i reclamaven el seu dret a una vida digna. Però sobretot gent i pobles entestats a la consecució d'altres drets més estructurals, més transcendents: el dret a la llibertat, a la justícia, a la sobirania...

Per això, des dels seus inicis, Entrepobles tingué una clara vocació centreamericana, i centrà els seus esforços a Nicaragua, el Salvador i Guatemala perquè «...coneixem de prop aquests processos i entenem que avui és necessari ser al costat de la Revolució Sandinista i amb altres organitzacions populars salvadorenques i guatemalenques. Ens refiem de la calor dels seus missatges per un món nou... Nosaltres els donarem suport extern, els farem d'altaveu ací, els acompanyarem...» I aquest origen solidari marcà la nostra opció fonamentada en un fort compromís internacionalista i una radical opció antiimperialista.

¡Quina diferència amb la realitat que es vivia a l'Estat espanyol! On, amb prou feina ens sobreposaven a la consternació originada per la pèrdua del referèndum de l'OTAN, entre altres conseqüències, per la gran constatació que, la nostra, era una democràcia molt més raquítica i piramidal d'allò que ens van fer creure els valedors de la transició. Més tard arribarà una infinitat de claudicaci-

ons... davant les exigències de les polítiques neoliberals. Es parlà del –desencís–...

Amb aquests ànims, no era d'estranyar que projectéssim en la petita Amèrica Central, les nostres esperances, somnis, desitjos, el deler de una llibertat, justícia i equitat social més grans. Així, amb el convenciment de que El Salvador i Guatemala, seguirien a la Nicaragua Sandinista, no quedava més remei que resistir els avatars conjunturals en pro a la tan escatada i portada –victòria final–. No havien acabat els 80, encara es podia somniar i continuar lluintant.

Perquè «...en aquest context, la necessitat de la solidaritat i de la cooperació internacional va més enllà de ser un gest generós i altruista: ha de ser, és, una obligació. L'ètica solidària es converteix en una manera de situar-nos davant el món en justícia estricta, de reivindicar que tots els drets que pensem que són per nosaltres, també ho són pels altres...». D'aquí que, sense desmerèixer el valor indubtable de la –generositat de l'ajut– individual o col·lectiu, optàrem per reconèixer la justícia de la restitució des dels països suposadament desenvolupats a aquest Sud empobrit i espoliat al llarg dels temps. Restitució dels mitjans econòmics i tècnics que possibiliten l'exercici del dret al manteniment de la vida, alimentació, educació salut, habitatge... amb la nostra implicació molt activa al Moviment del 0,7%.

Però no propugnàvem qualsevol tipus de vida, sinó aquella que es fonamenta en la dignitat. Entesa com el dret que té cada persona de ser respectada, reconeguda, defensada, valorada, cuidada, siguin quines siguin la seves identitats ètniques, culturals, religioses, generacionals, sexuals... i la seva posició econòmica. Dignitat com a expressió de saber-se i de ser tractat com a ésser portador de drets inalienables.

EDITA
Entrepobles
Associació declarada
d'utilitat pública UP-78093-SD

MAQUETACIÓ I IMPRESSIÓ
Fundació Tam-Tam

DIPÒSIT LEGAL
B-21094-89

Entrepobles no s'identifica
necessàriament
amb les opinions
expressades en aquest
butlletí

Foto de coberta: Assemblea
d'Entrepobles a Alacant
Autoria: Helena Porteros

Per tot això, Entrepobles s'esforça a acompanyar les demandes dels grups més vulnerables en aquests tres països. A la Nicaragua sandinista es van atendre substancialment les necessitats de la pagesia, dotar d'equipaments, estris i eines a aquelles cooperatives que començaven la seva anadura; a les escoles i els centres de salut rurals; a dignificar habitatges camperols; possibilitar l'accés a l'aigua potable; facilitar la salut ambiental... i donar suport decididament als grups de dones que, a la llum de la revolució, volien ocupar el seu espai en els esdeveniments del país. El poble nicaragüenc assetjat i castigat per l'Imperi nord-americà i la Contra, havia de sobreviure i fer viure el sandinisme.

El Salvador i Guatemala, eren figures d'un altre paner, les dificultats eren moltes comparades amb Nicaragua. Si bé no en pobresa, sí en l'aplicació de les polítiques contrainsurgents amb les que els respectius governs pretenien anorrear les organitzacions insurgents i tenallar els pobles: població refugiada als països fronterers, desplaçada internament, vivint en zones de conflicte militar permanent, gent, pobles, llogarrets i barriades atacats contínuament per les forces militars i paramilitars. Pràctiques repressives brutals i despietades. No es tractava només de mantenir la vida a nivell material, sinó de defensar el dret a la vida física. Entrepobles estigué al costat de les organitzacions de DDHH; en els campaments de refugiats, amb les comunitats en resistència i les poblacions de desplaçats interns. Les poblacions indígenes guatemalencs, objectiu prioritari de la repressió i objectiu d'extermini planificat, de genocidi, formaren part fonamental de la nostra tasca. La incursió en la memòria històrica de la gent per identificar culpabilitats, restaurar la veritat i restablir la dignitat de la gent i dels pobles, han estat i continuen sent un llarg procés en el exercici dels drets.

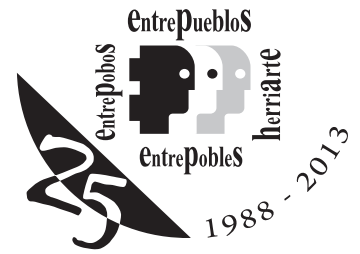
Però, les esperades revolucions populars no prosperaren i aquella que ho va aconseguir va decaure, es va ensorrar. El sandinisme –oficial– es transgredí ell mateix i ens deixà orfes de *model revolucionari*. També s'enfonsà el mur de Berlín, i amb ell tot l'Est. No és que el –socialisme real– fos un referent per al corrent solidari que representàvem, la revolució centreamericana, entre altres coses, creà també les expectatives de què –un altre socialisme era possible–. Però les conseqüències geoestratègiques que comportà la caiguda del Mur foren molt

més profundes d'allò que calculàrem. S'acabà el món bipolar i la globalització neoliberal s'imposà sense traves. Així, la dictadura capitalista es transvestí de democràcia procedimental *urbi et orbe*: els processos de pau salvadorenc i guatemalenc, que ni tan sols han aconseguit la –pacificació– (a Guatemala i a El Salvador la violència actual es cobra més víctimes que durant el conflicte armat), enterraren il·lusions, i frustraren les expectatives creades en els anys de lluita. Es derrotà l'esperança. Tota la gent solidària patírem la nostra dosi de fracàs. Érem als 90...

I entretant, la iniquitat, la pobresa, les polítiques neoliberals s'ensenyorien a Amèrica Central, aquí els pressupostos públics per a cooperació al desenvolupament iniciaven la seva època daurada, això sí, de curta durada. Això ens permeté obrir-nos a Xiapes, Cuba, Perú, l'Equador, Marroc, la col·laboració amb l'MST..., duplicar esforços en la restitució econòmica i unir nous llaços amb altra gent, organitzacions, rebel·lies i propostes.

Des del començament sabíem que, per a un bon acompanyament en el camí de l'emancipació i de la millora de la vida de la nostra gent, era necessària alguna cosa més que els esforços que poguéssim fer des de les nostres organitzacions, calgué «... *desenvolupar la capacitat d'incidir, de pressionar efectivament a les instàncies governamentals per a que estableixin relacions polítiques i acords econòmics en la línia de trencar el sistema injust d'intercanvis desiguals*». I com es fa camí en caminar, lluitàrem contra el deute extern il·legítim i l'injust deute social; pel dret a la terra, a una vida sana, a l'educació i la cultura, per l'emancipació de les dones...; per la restitució de la veritat a partir de la recuperació de la memòria històrica, pel dret a exercir tots els drets actuals i els que vindran (com el dret a la –felicitat– tal i com el defensa avui el president Múgica o el dret al –gaudi– com reconeix la constitució equatoriana). En el trajecte ens aliàrem amb organitzacions germanes del nostre entorn de resistència, per guanyar en força i en capacitat d'incidència, principi d'actuació que encara mantenim. Coherència, ens diguérem, cal predicar amb l'exemple, per això férem de l'austeritat en la nostra tasca quotidiana un signe d'identitat.

Malgrat tothom i malgrat tot, entre pobles, entre gent hem avançat. Així, mentre l'Amèrica Central ressorgia de les seves derrotes, els moviments populars,

La incursió en la memòria històrica de la gent per identificar culpabilitats, restaurar la veritat i restablir la dignitat de la gent i dels pobles, han estat i continuen sent un llarg procés en el exercici dels drets

indígenes i camperols de l'Equador i del Perú i d'altres països ens aportaven nous ensenyaments, nous reptes i ens evidenciaven altres alternatives al desenvolupament. Alternatives que no comporten la destrucció de cultures ni exigeixen sacrificis de sofriment en nom del -progrés-,

el món és un i també és una la humanitat. Això doncs, Viure Bé es converteix en un dret universal. Perquè la cobdícia i l'avarícia de la poca gent poderosa, no aconseguix anihilar la determinació dels molts homes i dones que caminem tossudament en direcció a la llibertat, la dignitat i la felicitat universal.

Ens queda molt per fer. Aquest és poc espai per a traslladar tot el que hem fet fins ara, els noms d'aquestes organitzacions amigues, les plataformes compartides, els projectes realitzats, els somnis bressolats, els èxits aconseguits col·lectivament i, no podem negar-ho, també els errors comesos.

Però sí que hi ha espai suficient per afirmar que partim de la generositat d'uns col·lectius que forjaren la seva solidaritat al caliu de la lluita. Col·lectius, les nostres Organitzacions Territorials actuals, que militen amb tenacitat, amb capacitat de continuar aprenent i situant-se sempre en el risc -mai en la comoditat-, sabent que el risc obliga, empeny i aferma. Entrepobles els deu la seva llarga vida. També aquest altre col·lectiu que compona la Secretaria Tècnica impregnat de la dissidència identificada, de la resistència alternativa i de la incidència transformadora que caracteritza a Entrepobles.

I, no podia ser d'altra manera, recordar la gent que any rere any, renova el seu compromís amb Entrepobles, que amb el seu suport econòmic ens garanteix la independència de què sempre hem fet principi i que ens possibilita la llibertat de pensament i acció.

Corren temps molts durs per a la cooperació. Ho sabem i d'això tractarem en altres espais. Però per a la solidaritat poble a poble, dins i fora de les fronteres pròpies no corren mals temps. Des de qualsevol riba es poden abordar i combatre les causes de la desigualtat, de la iniquitat, de la injustícia i de l'opressió. La gent d'Entrepobles no hem claudicat, i sense ànim de vanagloriar-nos, assemblea anual rere assemblea anual ens reafirmem en la coherència i la fidelitat amb aquesta solidaritat poble a poble que, això sí, ens treu la son per la complexitat de transformar aquest sistema malvat de domini, el capitalista. Però, encara tenim molta energia, no ens falten ni la convicció, ni les bones companyies per compartir el trajecte. Llavors... Per què hem de tenir por del demà? ■

25ª Asamblea d'Entrepobles a Alacant

*Dissentir, resistir,
incidir... Sentir
que alguna cosa
no ens agrada,
saber i definir
el perquè no
ens agrada i fer
quelcom per
canviar-la*

com si exigeixen i demanden, per exemple, les multinacionals extractives que compren la fam i les necessitats bàsiques a compte dels seus territoris ancestrals i els seus drets universals. Alternatives enfrontades a la mercantilització de la terra i de l'aigua. Propostes fonamentades en la sobirania alimentària, la defensa del territori i la gestió i protecció dels béns naturals. Posicionament clar i efectiu sobre el paper transcendent de les dones com a subjectes transformadors.

Dissentir, resistir, incidir... Sentir que alguna cosa no ens agrada, saber i definir el perquè no ens agrada i fer quelcom per canviar-la. Heus aquí un procés que aconseguí endinsar-se en la complexitat d'una autèntica educació transformadora capaç de despullar la realitat, identificar nous valors, i construir processos de transformació, d'allò concret a allò global, d'allò proper al més distant. Avui la globalització econòmica no ens ho posa fàcil, el món global, més interrelacionat i interdependent que mai, ha posat les coses al seu lloc:

La col·lectivitat com a resistència

Bea Huber – Col·lectiu de Dones de Matagalpa

Aprofitem l'oportunitat que ens dona la invitació d'Entrepobles al seu 25 aniversari per escriure alguna cosa sobre el tema de la solidaritat i convidar a fer algunes reflexions.

Com a Col·lectiu de Dones de Matagalpa, Nicaragua, som una de les anomenades «contraparts» d'Entrepobles. Parlarem des d'aquesta perspectiva d'organització del sud, des d'un grup de dones de edats diverses, del camp, de la ciutat, la majoria empobrides, de vegades massa com per poder aguantar, nenes, ancianes, analfabetes, estudiants... per canviar les relacions injustes que infiltren la nostra vida. Parlarem des de la nostra experiència construint «col·lectivitat» com a «Col·lectiu», com ens anomenem des de fa 25 anys. No és casualitat que tinguem la mateixa edat que Entrepobles, ja que compartim arrels en la història, en la identitat i en la lluita.

En aquest temps de capitalisme neoliberal globalitzat que ha filtrat el consum individual i l'explotació de tot i de quasi tothom, fins i tot dels cors i dels somnis de les persones sense possibilitat adquisitiva, vivim el ser grup, com a resistència. Perquè partim de la necessitat de les altres, per poder ser una mateixa. Que no s'ha de confondre amb la dependència d'altres persones, sinó des d'una reinterpretació de la frase de Freire que diu «ningú no és si es prohibeix que altres siguin». En la nostra experiència de treball amb dones en l'esforç constant de crear grup, organització, veiem que en el reflex de la mirada d'una altra és on es pot prendre consciència d'una mateixa. En el cas de les dones és doblement transgressor, ja que la nostra mirada interioritzada envers nosaltres és d'un ésser de menys importància perquè el model predominant és el masculí. I amb aquesta mirada ens acostumem a veure'ns entre nosaltres, des del menyspreu, la rivalitat, la desvalorització. Canviar aquesta mirada entre nosaltres és canviar les relacions, és canviar la societat.

Moltes organitzacions del sud, fem el mateix, en relació a les activitats i els objectius que ens plantejem. Però, ¿ho fem des de la col·lectivitat, des d'aquest propòsit de construcció col·lectiva horitzontal, o reproduïm a les nostres maneres de fer els mateixos esquemes de poder, les mateixes

relacions encara que el nostre discurs sigui molt revolucionari?

A la cooperació, com se l'ha anomenat en els darrers temps, ens preguntem, quines relacions construeixen? Amb quina mirada ens veiem? Des de quines necessitats es construeixen aquestes relacions? Com construir relacions on pel mig hi ha els diners? Quin rol li atorguem a aquests diners?

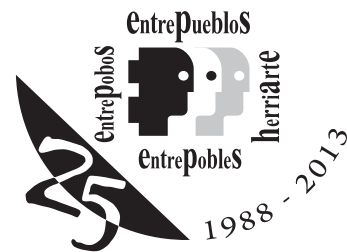
Un efecte de la crisi fou que la gent es preguntà què és allò realment important. Sentim un acostament més gran amb Entrepobles perquè aposta a una relació basada en el compromís polític.

Per col·lectiu no entenem la suma de les aportacions de cada individu, com ho promouen les tècniques de treball en equip de les empreses i la literatura d'autoajuda, sinó allò que es crea i que es construeix a partir dels vincles i de les relacions en el grup. És la tercera cosa que sorgeix de l'aplec entre persones i que pertany a totes. Com a Col·lectiu apostem a construir relacions, perquè és en les relacions on es manifesta la desigualtat que després es converteix en injustícies. Volem construir relacions de respecte, com un teixit, com una xarxa forta, que aguanta conflictes, suporta i es nodreix de la diversitat i també que ens protegeix enfront les agressions que vivim.

Com construir aquest tipus de relacions entre el nord i el sud? Com construir col·lectivament quan les relacions venen determinades per omplir uns formularis absurds de projectes de cooperació?

Podem connectar-nos com a persones, organitzacions, perquè ens reconeixem ràpidament en concordança dels objectius. Però crear vincles necessita temps, dedicació per a descobrir-se, sentir les diferències, transitar conflictes, etc. Actualment un dels recursos més explotats i que té més demanda per a ser recuperat és el temps. En aquest context, quin temps dediquem a les relacions nord-sud? Com resistim els temps imposats pels mecanismes de cooperació? Com defendre i construir temps de relació, temps per compartir?

Des de Nicaragua felicitem a Entrepobles pel seu aniversari i desitgem que continuem en aquesta aventura de construir col·lectivament un món més just. ■

*Volem construir
relacions de
respecte, com
un teixit, com
una xarxa forta,
que aguanta
conflictes,
suporta i es
nodreix de
la diversitat
i també que
ens protegeix
enfront les
agressions que
vivim*

La solidaritat, més necessària que mai

Natalia Atz i Juan Carlos Contreras

Associació per la Promoció i el Desenvolupament de la Comunitat CEIBA

CEIBA, com altres organitzacions locals i les comunitats rurals de la nostra Guatemala hem rebut per part d'Entrepobles, durant més de 25 anys, la identificació amb els processos que es desenvolupen a Abda Yala i expressada en l'impuls de la sobirania alimentària, en la defensa del territori i en la defensa dels drets humans de la gent històricament exclosa i actualment criminalitzada al nostre país.

*La nostra lluita
 i convicció
 no depenen
 només dels fons
 de cooperació
 internacional
 sinó també
 del nostre
 compromís amb
 la societat*

Defensa del territori a San Juan Sacatepéquez (Guatemala)

Coneixem i som conscients de la greu situació que es dona actualment en els programes de cooperació a nivell internacional i en el suport de part dels països que han donat cooperació als nostres països, som testimonis dels grans esforços que moltes organitzacions, entre elles Entrepobles, estan fent per poder continuar amb els seus importants programes per aconseguir un món diferent i una vida digna per a totes les persones que històricament han estat excloses.

Estem convençuts que Entrepobles sortirà endavant d'aquesta situació de crisi, perquè la nostra lluita i convicció no depenen només dels fons de cooperació internacional sinó també del nostre compromís amb la societat, les nostres lluites són profundes, per al canvi i la transformació de les realitats actuals, com ara les injustícies i les desigual-

tats que es viuen al nostre país, hem vist els constants processos i creativitat de pensaments per traçar camins i continuar els processos de lluita en defensa de la vida i dels drets humans, drets col·lectius i la construcció del viure bé, d'aquesta manera d'anar superant els obstacles i les dificultats que es troben al camí.

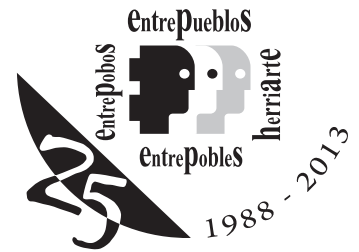
Considerem que l'acompanyament d'Entrepobles és i serà important i valuós en les lluites que es donen a Abda Yala, per mitjà de diferents accions:

- Mantenir comunicació constant amb les nostres organitzacions, que ens permeti desenvolupar accions de denúncia a nivell internacional de les violacions dels drets humans, que passen al nostre país i de la criminalització dels moviments socials que lluiten per una vida digna.

- Intercanvi d'informació, investigacions i processos existents en defensa de la vida a Abda Yala i que poden aportar a les lluites del moviment social.
- Intercanviar experiències de lluites que es lliuren a altres regions en defensa de la mare terra, dels territoris, de la Sobira-

ment a la nostra cooperació mútua en temes diversos.

- Continuar amb el seu paper fonamental de ser crítics amb el model econòmic actual que impulsa el món i que en aquest marc es desenvolupin campanyes que ens vinculin i ens relacionin amb altres organitza-

nia Alimentaria i dels drets humans per tal d'enfortir les nostres propostes.

- Gestionar i establir personal voluntari que vulgui aportar als processos de lluita per la vida i col·laborar i involucrar-se a mig i llarg termini en organitzacions com CEI-BA.
- Donar suport a la gestió de fons per aquests processos amb accions com ara: donar referències de les nostres organitzacions a entitats de cooperació, suport a l'organització de gires de gestió o de denúncies, mantenir comunicació i coordinació permanent per tal de fer el segui-

cions i xarxes que duen processos similars i comparteixen les nostres lluites.

- Posicionar temes sensibles a Amèrica Llatina com la sobirania alimentaria, la defensa del territori, el viure bé i els drets humans en les polítiques públiques europees vinculades al nostre país.

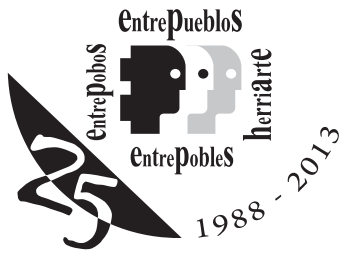
Reiterem la nostra salutació afectuosa, desitjant-vos molts èxits en les vostres accions diàries. Amb una forta abraçada solidària felicitem a Entrepobles en els seus vint-i-cinc anys de lluita i cooperació mútua amb organitzacions d'Abda Yala.

Fraternalment. ■

AJUDA'NS A INCORPORAR A ENTREPOBLES NOVES SÒCIES I SOCIS
ASSOCIA'T I COL-LABORA ACTIVAMENT Butlletí de subscripció en la contraportada

Necessitem el teu suport per créixer i seguir garantint la nostra acció solidària amb **AUTONOMIA i INDEPENDÈNCIA**

ENTREPOBLES 25 ANYS

25 anys no són res

Miquel Carrillo – Enginyeria Sense fronteres i Àgora Nord-Sud

Entre pobles i cinc organitzacions més compartim l'espai d'Àgora Nord Sud creat a començament del mil·lenni. Als qui no érem aleshores, ens expliquen els més vells del lloc que la necessitat d'articular i donar una resposta a les primeres envestides contra la cooperació al desenvolupament, recomanaven ajuntar i articular forces.

*Potser ara tenim
per davant
el repte que
totes les nostres
polítiques
públiques es
posin en fase
i s'orientin al
bé comú i a la
construcció de
drets arreu del
món*

Deu anys després som aquí, veient com el que es pensava que era una política pública sòlidament fonamentada, no ha resistit l'huracà de la crisi. El més trist és que segurament ni tan sols hi ha una estratègia de persecució implacable per part dels partits polítics i els grups d'interès que mai van creure en la cooperació internacional. Són la seva desídia i la seva incompetència, i la nostra incapacitat d'interpel·lar la societat, el que s'ha traduït en el col·lapse de la cooperació. Esperem que només sigui això i que l'internacionalisme subjacent, que la precedeix i li hauria d'explicar, segueixi endavant com una característica distintiva de la nostra societat, com un valor fonamental de la nostra cultura política i ciutadana. Perquè de no fer-ho, llavors sí que serem davant d'un problema realment greu.

Les organitzacions del moviment internacionalista (OMI) –aquí queda la proposta de canvi de nom per a aquesta etapa que s'obre, el d'ONGD sí ha quedat curt–, ja hauríem de tenir clar de què va la partida. Ha passat el temps d'organitzar-nos per gestionar pressupostos importants d'ajuda al desenvolupament. S'ha acabat l'època diàdular les administracions per tenir un tall més gran del pastís pressupostari. No es tracta de renunciar a les moltes coses i bones fetes amb tantes organitzacions d'altres llocs, en tantes lluites, sinó d'entendre que ara el nostre paper ha de ser fonamentalment polític, si és que alguna vegada ha deixat de ser-ho. I també tocarà establir una línia divisòria amb aquelles organitzacions, molt respectables la majoria, que preferiran quedar-se en el seu paper d'executores del pressupost d'AOD de les diferents administracions. Les OMI tenim per davant una tasca complexa i ingrata; que es ven malament a un públic encara molt despolititzat i descregut en general; que mai no marida amb la Responsabilitat Social Corporativa i, que només es fa des

de la independència política i econòmica: donar dimensió i connexió internacional a les lluites que finalment han arribat a la nostra porta.

La lluita per l'habitatge, per l'alimentació, per l'educació, per l'energia i per gairebé tot, no són una partida aïllada que juguem a casa, avui més que mai formen part d'un tot amb derivades a cada realitat local. Ens hem passat 25 anys donant suport a altres companyes i companys en altres llocs del món, fent-los veure que les causes dels seus problemes no se circumscriuen al seu llogaret o la seva ciutat; hem portat a defensors/es dels drets humans a Parlaments i congressos, a parlar amb periodistes i polítics per internacionalitzar la seva lluita i el seu nom, protegint-los una mica més. Ara cal que les OMI, les nostres organitzacions, aportin d'una manera més activa aquesta visió i treballin aquest element, perquè el risc d'autoisme de la nostra societat i de la nostra pràctica política pot fer-nos perdre el nord, si em permeteu el joc de paraules, traient-nos de context i fent-nos perdre la perspectiva dels conflictes pels quals la gent ha sortit al carrer.

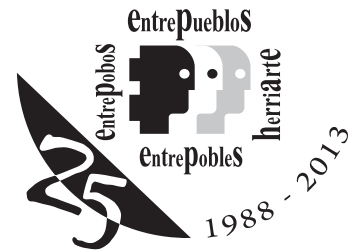
I en aquest marc, hem de potenciar dues coses: oblidar la construcció de les nostres 'marques' apostant per les aliances àmplies, i treballar per les causes comunes, no per aquests nínxols 'de mercat' que ens han dit que tenim, i que realment gairebé ens serveixen de tomba com a estructures útils per a l'activisme social. Àgora NS té ara tant o més sentit que quan va néixer: si la seva causa era la defensa d'una política pública de cooperació democràtica, de qualitat i amb un sentit transformador, potser ara tenim per davant el repte que totes les nostres polítiques públiques es posin en fase i s'orientin al bé comú i a la construcció de drets arreu del món.

Que passin els propers vint i cinc anys, si us plau! ■

Tenim sentit?

David Llistar

Observatori del Deute en la Globalització, Agora Nord-Sud (@superllisti)

En 25 anys la situació ha canviat considerablement, i en 25 anys és previsible que ho faci encara més. És cert que espero que en el futur la burocràcia la portin androides eixerits, però aquí vull referir-me només a la nostra crisi existencial actual. La pregunta rellevant per a la vigència de les nostres organitzacions és en aquest context: continuen atresorant el sentit emancipador i l'oportunitat que va dur-nos a crear-les i a formar-hi part com a membres actius/ves? Des del meu punt de vista, hi ha 3 canvis fonamentals que ens situen en una forta crisi existencial. Però que també són oportunitats.

Manifestació contra la violència cap a les dones (Tànger)

Provoquen la creació d'una dispersió geogràfica tant de nous enriquits com de nous empobrits molt diferent al Nord-Sud al que s'agafa el sector del desenvolupament

El primer canvi és intern i metabòlic. Les estructures assalariades són extingides per l'aniquilació del finançament públic amb origen als països del Sud d'Europa. Els governs com el català o l'espanyol s'emparen en la crisi i en un pensament paràsit que apunta que i primer els d'aquí (*El País*, 2012). Moltes organitzacions mitjanes veuen proper el final de la seva viabilitat financera cap al 2015 aproximadament, tret d'aquelles que tenen accés a fonts internacionals com ara les europees, o aquelles que tenen cert suport econòmic dels/les seus/ves socis/es. Algunes tenen temptacions empresarials, altres es reconvertiran en moviment social, en plataforma o xarxa. Però una bona part desapareixerà com a tal.

El segon, més important, és la geografia del problema. Les fronteres són semipo-

roses i no poden contenir certs fenòmens transnacionals. El resultat de les emissions asimètriques de gasos d'efecte hivernacle o la destrucció dels embornals de carboni provocats per elits locals i importadors sense escrúpols; l'avidesa per l'energia, pels minerals, per l'oli de palma, per la pesca i per certes matèries primeres de certs consumidors globals com la Xina, Occident o les noves classes consumidores llatino-americanes i asiàtiques; el control de les xarxes de la tecnosfera des de les agències d'intel·ligència de determinats països...; són fenòmens inviàbles de controlar –sovint per massa cars– des dels Estats. Per això traspassen les fronteres i produeixen noves dinàmiques globals, que entre altres conseqüències, provoquen la creació d'una dispersió geogràfica tant de nous enriquits com de nous

empobrits molt diferent al Nord-Sud al que s'agafa el sector del desenvolupament. Actualment hi ha més consumidors a la Xina i a l'Índia que a tota la UE (Worldwatch Institute, 2004). Són necessàries noves categories per a veure on són les desigualtats i on no hi són: classe consumidora global, Nord i Sud Global disperses i solapades dins dels Estats, enlloc del inacionalisme metodològic al que es refereix Ulrich Bech quan critica la manera de veure el món en base a països i no a grups socials (Beck, 2004). O el que proposo des de la visió de l'anticooperació, una globalització entesa com una suma de grups d'interès (alguns locals, altres transnacionals) interferint uns sobre els altres (Llistar, 2009).

El tercer són les noves formes d'injustícia global. D'una banda una crisi global amb centre als països occidentals que justifica l'aplicació de teràpia de *Shock* a Occident, amb categories similars a les aplicades als països perifèrics amb l'aplicació del Consens de Washington durant els 80, els 90 i part dels 2000 (González Sarro, 2013). Per l'altra, la financiarització arriba a noves fronteres com ara el clima, la conservació de la biodiversitat, la salut o les infraestructures. Bona part del múscul financer que impulsa l'economia, a banda de la seva tendència a generar relacions basades en el deute (Graeber, 2010), es mou fora del control dels Estats, en l'anomenada *banca a l'ombra* (Hildyard et al., 2008), que ha estat fortament assenyalada pels moviments d'indignat/des a nivell global. Finalment, l'economia financera estira de la economia biofísica, explota novament les dones i els pobles més vulnerables, i crea una sobrecàrrega ambiental que, atès el contingut de creixement exponencial del consum, està provocant un estrès ecològic que té repercussions globals suïcides que hom anomena col·lapse. En un escenari proper on s'han superat els temps dels hidrocarburs i dels minerals barats (en particular petroli i urani), les opcions són el col·lapse global, l'ecofeixisme dirigit a acaparar territoris aliens per a assegurar models de vida inviables, o una transició urgent cap a models basats en un decreixement socialment sostenible (Martínez-Alier, 2008).

Per tot això, algunes organitzacions com Entrepobles, o com les que formem part d'Agora Nord-Sud, hibridem la nostra actuació. És a dir, relocalitzem una part important de les nostres actuacions sobre països del Nord, tant confrontant políticament els

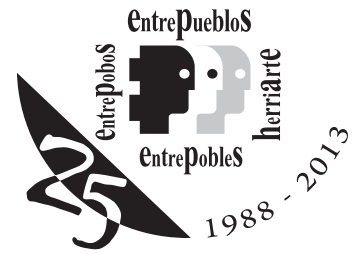
lobbies de l'anticooperació, com reconeixent les víctimes, i reforçant les resistències i les alternatives entre nosaltres, a l'hora que mantenim un peu al Sud i intentem crear un marc conceptual d'interconnexió global de realitats, en el sentit de l'epistemologia del Sud a la que es referia (Sousa Santos, 2009).

No hi ha visió més privilegiada del món que la que tenim les organitzacions que podem beure de diferents mons i realitats. Per això la nostra funció en la resignificació del món, en un moment de crisi global i de ressonància global dels interessos mesquins particulars en forma de mercats internacionals, interessos nacionals i dret al creixement via la desposseïció, requereix la nostra màxima astúcia. El món no pot perdre la veu, el testimoni i la pressió d'Entrepobles ni de les seves organitzacions germanes, en aquest moment de bifurcacions.

*El món no pot
perdre la veu,
el testimoni
i la pressió
d'Entrepobles
ni de les seves
organitzacions
germanes, en
aquest moment
de bifurcacions*

- Beck, U. (2004). *Poder y contrapoder en la era global: la nueva economía política mundial* (Vol. 124). Editorial Paidós.
- Glez. Sarro, I. (2013). Impactos de la «década perdida» en América Latina ¿Una lección para los países periféricos de la Unión Europea? Reexaminando el modelo «neoliberal». Recuperat de http://www.ielat.es/inicio/repositorio/PD_8_Gonzalez_Sarro.pdf
- Graeber, D. (2010). *Debt: The First 5,000 Years*. Melville House Pub.
- Halweil, B., Mastny, L., Assadourian, E., & Starke, L. (2004). *State of the World, 2004: A Worldwatch Institute Report on Progress Toward a Sustainable Society*. WW Norton & Company.
- Hildyard, N., Sexton, S., Moody, R., Tricarico, A., Wiertsema, W., Singh, K., Ö Wilks, A. (2008). A (Crumbling) Wall of Money Financial Bricolage.
- Martínez-Alier, J. (2008). *Decrecimiento sostenible*: París, abril del 2008. *Ecología política*, (35), 51-58.
- Llistar, D. (2009). *Anticooperación. Interferencias Norte-Sur*. Barcelona: ODG-TNI-EeA-Icària Ed. País, E. (2012, 29 juny). Colapso en la cooperació catalana. *EL PAÍS*. Recuperat 28 octubre 2013, de http://ccaa.elpais.com/ccaa/2012/06/28/catalunya/1340913534_460809.html
- Santos, B. de S. (2009). Una epistemología del Sur. La reinención del conocimiento y la emancipación social. *México: Siglo XXI*. ■

Crisi global: l'hora de l'internacionalisme*

Álex Guillamón – Entrepobles

Diuen que són temps dolents per la solidaritat internacional; que en èpoques de crisi cal preocupar-se en primer terme «d'allò nostre». Ho diuen els governs, els mitjans de comunicació i fins i tot part de la nostra gent més propera. Però... Què és «allò nostre»? L'era de la *quantitat d'informació* és també la de la desarticulació sistemàtica del pensament, de l'ètica i de les resistències.

Aquest és el món en què vivim

I és que ens hem acostumat a que un u per cent de la població acumuli més el 40 per cent de la riquesa, a que a conseqüència de la fam morin més de 37.000 persones cada dia, a que augmenti dia a dia la denominada *humanitat excedent*, a que el 20 per cent dels éssers humans (inclòs el nostre país deprimat) consumeixi el 80 per cent dels béns naturals i se n'especuli a la Borsa mentre s'esgoten progressivament. El mercantilisme colonitza els llocs fins ara més inexplorats, des del Yassuní o l'Àrtic, fins a les nostres converses més íntimes.

Aquest estiu a l'Orient Mitjà han ressonat nous tambors de guerra. Els EEUU segueixen el seu full de ruta per tal de controlar del petroli i juguen a la Guerra Freda amb Rússia.

La Xina es manté en un discret segon pla, mentre intenta calmar la seva set en altres regions: el Govern equatorià anuncia la decisió d'explotar els jaciments de la reserva amazònica del Yassuní; desenterrar el petroli i soterrar la proposta més emblemàtica de responsabilitat socioambiental de la darrera dècada.

El primer ministre del Japó olímpic creu necessari «educar» a la seva població sobre la necessitat de reprendre l'energia atòmica, quan encara tracten en va de detenir la catàstrofe radioactiva de Fukushima i els sondejós mostren més d'un 70 per cent de rebuig. Encara que la comunitat científica confirma les pitjors hipòtesis sobre la celeritat i la irreversibilitat del canvi climàtic, la Unió Europea es planteja supeditar «la sostenibilitat a la competitivitat». En el Regne Unit David Cameron demana més suport públic per a desenvolupar la tècnica de la

fractura hidràulica per extreure gas: és l'única solució, diu, per tal de reduir la factura energètica. A l'Estat espanyol el Govern ha atorgat a les companyies elèctriques la *patent del Sol*: si volem captar la seva ener-

Protegit l'aigua: comunitats de Cajamarca contra la mineria (Perú)

gia, ens caldrà pagar una taxa o fer front a multes milionàries.

La malnutrició infantil s'escola com a invitada impertinent a l'agenda política del nostre país. Quasi un terç de la població està en situació de precarietat i el FMI ens recomana reduir els salaris en un deu per cent. Objectiu: convertir-nos en el *low-cost* laboral d'Europa. Malgrat tot, onades de persones en pateres creuen l'estret de Gibraltar arriscant la vida per intentar arribar a aquest «Sud del Nord».

* Publicat a la revista *Pueblos*, núm. 59, novembre 2013. Monogràfic Cooperació.

Brasil: Mobilització de dones en defensa de la terra

El més preocupant és la imposició de relats, mites, ideologies i polítiques sobre la suposada sortida de la crisi

Qui i com comanda el planeta Terra?

Efectivament, qui ens governa no ens representa. Ja fa temps que fugen del bé comú els esdeveniments que generem al planeta i els mecanismes que permeten corregir el rumb romanen desactivats a consciència. El comandament de la nau és a les mans d'uns *engendres* aegantats durant dècades a força de beneficis econòmics creixents: les empreses transnacionals, especialment les financeres.

L'any 2003, el documental *La Corporación* ja els descrivia gràficament com a «ens de conducta psicòpata». Aquests organismes antisocials, aquests déus del segle XXI que no deixen d'exigir «sacrificis humans», manquen d'alguna de les nostres capacitats bàsiques com la compassió, l'ètica del bé comú, la responsabilitat generacional, etc. Com a màxim, aconsegueixen esbossar una imitació maldestra mitjançant les campanyes de publicitat i d'allò que anomenen «Responsabilitat Social Corporativa».

Amaguen els seus diners a paradisos fiscals i els seus rostres sota denominacions críptiques com *els mercats o la banca oculta*. Però els seus noms humans (quasi tots d'homes) són a les llistes de convidats de Davos (Suïssa), de Boao (Xina), del Club Bilderberg o de la Borsa, on s'especula amb la fam i les matèries bàsiques. És una capa finíssima de la humanitat que s'arrela mitjançant virregnats locals d'elits econòmiques i polítiques. La seva hegemonia ideològica i cultural es cimenta en una combinació entre la moderna promesa del consum, el mandat ancestral de submissió al poder i el vell conte que diu que el bé comú depèn de les sobralles del benefici privat.

És per això que, més enllà de l'onada de retallades de drets que patim, el més preocu-

pant és la imposició de relats, mites, ideologies i polítiques sobre la suposada sortida de la crisi. Sembla que al 90 i escaig per cent de la població només ens queda patir o aplaudir les alces o pèrdues de la Borsa, de la prima de risc, les gestes de «les nostres» transnacionals, de la Marca España, o el creixement del PIB, com si fossin victòries o derrotes del «nostre equip». Aquest encadenament ideològic de la nostra sort a la dels «amos», és, sens dubte, l'obstacle més important per sortir realment de la històrica crisi multidimensional a què ens enfrontem.

Però aquest no és més que el reflex d'un encadenament més material: a l'època de la producció i del consum globalitzat, d'un «desenvolupament econòmic» construït a sobre de les ruïnes físiques i morals de dues Guerres Mundials, n'hi ha molt poca gent que «produeixi» (terme discutible) allò que necessita per a la seva subsistència; ja no parlem de persones sinó de col·lectius, regions i països sencers. Cada vegada hi ha menys gent que «produeix» i qui ho fa, ho fa de manera cada vegada més deslocalitzada, segmentada i específica dins de la gran cadena global, controlada únicament per qui té el comandament de la nau.

Per satisfer la majoria de les nostres «necessitats» ho comprem tot amb uns diners que controlen aquests «deus». Aquests diners són, doncs, la cadena invisible que colla material i ideològicament el nostre ingrát destí al del creixement del PIB o a l'impossible pagament del deute.

No manquen raons per al pessimisme, el que ens manca és temps. A ningú li passen despercebudes la dificultat i la magnitud d'aquesta tasca contra hegemònica del «sí que es pot» i de reprendre el rumb de

la nau del bé comú. No sabem el camí en detall, però sí que comença amb les primeres passes.

Encara que els poders mediàtics no ens ho expliquen, milers de persones i de col·lectius ja assagen formes inclusives d'emancipació i de transició en diferents àmbits, «localitats» i cultures. Caldrà *necessitar* menys i *produir-lo* més responsablement, social i local. Caldrà teixir l'organització, la mobilització i tot tipus de processos, aliances i moviments, socials i polítics que ens permetin espolsar-nos aquesta hegemonia paralizadora. Caldrà saber articular tot el que ha estat desarticulat a consciència, ja que res s'aconseguirà de manera aïllada.

Internacionalisme contra la crisi global, ara i aquí

Entre les organitzacions socials que fa anys que treballem en la solidaritat internacional també abunda el pessimisme, el desconcert i el temor davant un futur incert. Ens trobem enfront de reptes que qüestionen el que ha estat la nostra existència fins ara. «L'ecosistema» en què havíem après a maniobrar i a trobar oportunitats per a la cooperació solidària amb les organitzacions del Sud ha minvat de la nit al dia amb el desmantellament de les polítiques de cooperació.

Però aquest context no qüestiona ni els motius, ni els objectius pels quals sorgirem i pels quals hem treballat durant tots aquests anys. Diguin el que diguin, la lluita davant aquesta crisi global demana més que mai una actitud internacionalista., entesa com una anàlisi, una praxi i una ètica emancipadora global/local.

No podem quedar-nos només en la crítica a les retallades, ni en l'enyor d'aquell passat que ens ha dut a la crisi actual. Caldrà continuar reivindicant, però cap a noves polítiques de cooperació solidària que impliquin un compromís real i coherent d'inserció responsable de la nostra societat en aquest planeta: una política de cooperació internacional per al bé comú.

Vivim un d'aquests moments en què les inèrcies i el treball centrat en la supervivència a curt termini, poden anar en detriment dels objectius que realment són estratègics, com el d'aportar la perspectiva de la solidaritat internacionalista als moviments i processos emancipadors que sorgeixen i sorgiran a la nostra societat.

Serà complicat que sobrevisqui el cúmul d'experiències col·lectives de les nostres

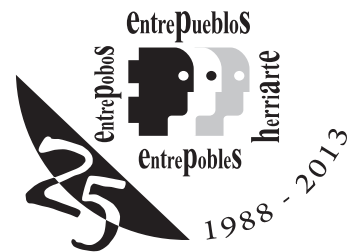
organitzacions sense transformar les seves estructures actuals i sense espolsar-se la «síndrome ONGD», desmarcant-se d'entitats i dinàmiques que poc o gens tenen a veure amb les nostres. Per separat, cap de les organitzacions actuals estarà en condicions de plantejar-se ni tan sols ser un referent per aquest repte. Per fer-ho caldria que es difuminessin, no tal sols les parets que separen les organitzacions que treballem des d'aquesta perspectiva solidària, sinó també, aquelles que ens separen de la resta de moviments ciutadans. La necessitat és que, sense menyscar dinàmiques i objectius particulars, es plantegin uns mínims principis, objectius i articulació estratègica comuns.

És obvia la importància d'implicar-se *en, amb, de i des de* els processos emancipadors de la nostra realitat més propera: les *mares* en defensa dels drets, els projectes socials alternatius, la defensa del territori, etc. Però en la mesura que aquests processos avancin, es farà més evident la rellevància de la solidaritat, la coordinació, el treball en xarxa, la protecció i l'ajuda mútua amb els moviments de transformació d'altres «localitats», llunyanes (països del Sud) com properes (Europa i la Mediterrània).

Al mateix temps, cal ser conscients que, com hem vist, en la dimensió global se situen els agents i les lògiques de les injustícies i les crisis a què ens enfrontem. No són dues realitats. Ambdós plans formen part d'un mateix i únic món. No es poden entendre ni veure críticament les causes d'allò que passa, ni les possibles alternatives, sense la capacitat d'activar aquest doble enfocament.

No és digna de crèdit la lluita per la llibertat digital, si oblidem que s'exerceix mitjançant uns aparells que tenen materials provinents de guerres, violacions i mà d'obra esclava, com passa a la RDC. No és creïble el suport a la lluita pels drets socials o ambientals de comunitats d'altres continents, si col·laborem o unim la nostra imatge a la de les *empreses-déus* que les arrasen o sense implicar-nos en les lluites aquí.

L'internacionalisme entès, entre altres coses, com a compromís heretat de totes les persones, grups i moviments, que fins avui han desobeït i lluitat contra les guerres, els colonialismes, les imposicions patriarcals, l'explotació, el racisme, la xenofòbia, etc., és una ètica irrenunciable per encarar tot aquest treball des d'un sentit de responsabilitat, equitat i justícia global. ■

*Caldrà saber
articular tot
el que ha estat
desarticulat a
consciència,
ja que res
s'aconseguirà de
manera aïllada*

Confluència dels moviments de renovació pedagògica i els moviments socials polítics*

María Ángeles Llorente – Federació de MRP del País Valencià

Fa més de dues dècades començaren a constituir-se [...] col·lectius d'ensenyants preocupats per la transformació democràtica de l'escola pública i per l'establiment de pràctiques pedagògiques per promoure un

ren a crear un clima de demanda educativa a l'entorn de l'escola pública.

Les persones organitzades en MRP, construeixen amb autonomia una cultura pedagògica que entra en conflicte amb les estructures de control social explícit i ocult sobre l'escola (i) amb la burocratització del treball docent. Aquest procés de construcció tendeix necessàriament a desbordar el marc estrictament pedagògic en què la problemàtica s'origina, per instal·lar-se en el més ampli de les relacions globals de poder, on es reconeix i conflueix amb altres processos similars que viuen paral·lelament altres moviments.

Assumim, amb altres moviments socials, el compromís de la transformació social. No hi ha ni reflexió ni pràctica pedagògica que quedi al marge de la realitat social. La nostra posició suposa una opció amb un procés d'ensenyament-aprenentatge favorable al desenvolupament de les persones i dels grups que per la raó que sigui pateixen discriminació o qualsevol altre tipus de violència, és a dir amb les classes populars, els pobles oprimits, les dones, les marginades, els exclosos [...]

Necessitem definir un nou projecte pedagògic polític o polític pedagògic al servei de les persones i del bé comú. Per això hem de treballar en la construcció d'un moviment veritablement emancipador que arribi molt més lluny que la utopia conservadora d'humanitzar el capitalisme o administrar les seves crisis. (Foro Mundial Porto Alegre 2003).

Ens enfrontem i volem acabar amb la fragmentació social i la desigualtat extrema, amb l'Individualisme que duu a la fragilitat del jo i no a la socialització dels problemes, amb la devaluació dels llocs de treball, amb el consumisme salvatge i l'oci programat.

Als sistemes educatius ens trobem amb la privatització i la mercantilització de l'edu-

desenvolupament integral, autònom, solidari i crític. Aquests col·lectius anaren madurant la seva identitat organitzativa i els seus objectius, amb la denominació de Moviments de Renovació Pedagògica (MRP), i amb la perspectiva de la construcció d'un model d'Escola Pública, democràtica i laica: una proposta global de transformació educativa, amb caràcter pedagògic i polític, mitjançant la contrastació teoria-pràctica, del desenvolupament d'un pensament pràctic i amb una metodologia de treball participativa i cooperativa.

Els MRP generaren espais de reflexió, d'intercanvi i d'investigació didàctica, [...] organitzaren escoles d'estiu, (i) contribuï-

Assumim, amb altres moviments socials, el compromís de la transformació social

* Aquest text l'hem extret, amb el permís de l'autora, del documents: Ponència presentada al Fòrum Mundial d'Educació, Porto Alegre 2012 i els MRP i Més de 25 anys d'història.

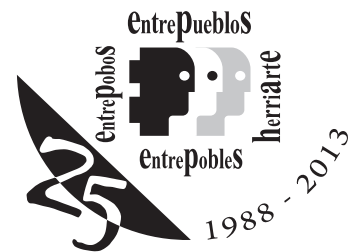
cació a escala planetària i en tots els seus àmbits: privatització dels centres escolars, increment de les concertacions i el regal de sòl públic per a centres privats, retallada de recursos i de personal als centres públics, privatització de tots els àmbits de gestió i direcció, privatització de l'organització escolar, la professió docent, la formació, el currículum.

Davant les funcions tradicionals de l'escola, econòmica, ideològica, de socialització i de reproducció social apostem per la funció emancipadora de l'educació que consisteix a educar per a la participació responsable

sense denunciar als abusos d'un capitalisme devastador i salvatge.

La nostra acció educativa només serà transformadora si surt, si traspasa les parets i els murs de l'escola i té incidència en la vida quotidiana del barri, poble o ciutat on l'escola es troba immersa. Necessitem convertir les escoles, instituts, universitats i la resta d'àmbits d'educació formal i no formal en agents públics, que actuïn sobre les polítiques locals, que tinguin incidència en la vida de llurs comunitats.

Reivindiquem i lluitem sense treva per una educació transformadora per a totes

Apostem per la funció emancipadora de l'educació que consisteix a educar per a la participació responsable i la crítica activa

Defensa de l'escola pública a Mallorca

i la crítica activa. Educar (suposa) plantar cara a la injustícia, per rebel·lar-se contra l'opressió, per exigir drets i assumir deures. Establir com a fi educatiu la formació integral de la persona: l'excel·lència per a totes les persones en funció de llurs capacitats i al servei del seu benestar físic i mental, (no en pro de la competitivitat del mercat i dels beneficis de les empreses) i la formació ciutadana com a bé comú: consciència crítica i democràtica, Participació i implicació política i social i convivència en la pluralitat cultural i ideològica.

Cal treballar en un currículum contra-hegemònic, que revisi el procés des del començament: qui ha de decidir quins són els coneixements rellevants, com organitzarem els espais i els temps escolars i per què d'aquesta manera i no d'una altra fent explícits els interessos que hi ha en aquesta decisió. Els drets humans han de ser el fonament d'un currículum per a la igualtat. L'escola no pot tractar valors a l'escola sense qüestionar l'ordre social en vigor,

les persones. L'emancipació de la persona és l'únic camí cap a la transformació social.

L'Escola Pública ha de ser un lloc de trobada i convivència on s'atén la diversitat humana, reconeixent-la com un valor irrenunciable, capaç de donar sentit a l'educació de totes les persones que passen per ella. Aquesta diversitat és la que fa que l'escola pública sigui un lloc privilegiat on es donen processos d'humanització essencials.

«Cal que treballem en la "construcció d'una escola pública, laica, gratuïta, de qualitat i socialment diferenciada". Establir com a utopia pedagògica l'Escola Ciutadana, deure de l'Estat, construïda per tots i per totes, constituïda per un currículum intercultural, potenciadora de vivències democràtiques, amb processos d'avaluació emancipadora i productora de coneixements que preparin tots els éssers humans per al protagonisme actiu, en els contextes específics de llurs respectius processos de civilització.» (Declaració Fòrum Mundial per l'Educació. Porto Alegre 2003). ■

On trobar-nos:

DOMICILI SOCIAL: Av. Meridiana 32, ent. 2a (esc. B), 08018 Barcelona
T. 93 268 33 66 · F. 93 268 49 13 · www.entrepobles.org · info@entrepobles.org

ANDALUSIA

- ep.andalucia@entrepobles.org
- <http://entrepoblesandalucia.wordpress.com>
- Colectivo Diamantino García
C/ Pozo 12 · 41657 Los Corrales

ASTÚRIES

- ep.asturies@entrepobles.org

CASTELLA-LA MANXA

- ep.castillalamancha@entrepobles.org

CASTELLA I LLEÓ

- ep.zamora@entrepobles.org
- ep.burgos@entrepobles.org
- ep.valladolid@entrepobles.org
- <http://entrepoblesburgos.wordpress.com>
- <http://entrepobleszamora.wordpress.com>
- <http://entrepoblesvalladolid.wordpress.com>

CATALUNYA

- penedes@entrepobles.org
- <http://entrepoblesbages.wordpress.com>
- <http://entrepoblespenedes.wordpress.com>
- C/ August 21, entl. 1a · 43003 Tarragona
- C/ Raiera 13
25500 La Pobla de Segur (Lleida)
- Av. Meridiana 32, ent. 2a (esc. B)
08018 Barcelona

COMUNITAT DE MADRID

- ep.madrid@entrepobles.org
- C/ Campomanes 13, 2º izq. · 28013 Madrid

EUSKAL HERRIA

- herriarte@gmail.com

ILLES BALEARS

- C/ Carme, 6 · 07701 Maó (Menorca)
- entrepoblesmallorca@yahoo.es

LA RIOJA

- Apdo. 1.327 · 26080 Logroño

PAÍS VALENCIÀ

- alacant@entrepobles.org
- www.entrepoblesalacant.wordpress.com
- entrepobles.valencia@gmail.com
- C/ Sant Isidre 9 · 03803 Alcoi
- C/ Eslava 123 · 03204 Elx
- C/ Venezuela 1 · 03610 Petrer
- Paratge Sant Josep. C. Pipa 7
12600 Vall d'Uixó (Castelló)

REGIÓ DE MURCIA

- Centro Social La Paz
C/ Antonio Abellan s/n · 30006 Múrcia

Aportacions econòmiques

Banc Popular (0075) Oficina (0128) Núm. c.c. (83-0600501829) • Via Laietana 33 · 08003 Barcelona

EntrePobles - BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Sol·licitud d'ingrés com a soci/sòcia

Nom i cognoms

NIF*

Data de naixement

Adreça

C.P. Població

Telèfon Professió

Correu electrònic

Quota anual 75 € 125 € o €

Si tens dificultats econòmiques posa't en contacte
per flexibilitzar la teva aportació.

EntrePobles recomana fixar-la en el 0,7% del salari.

Ordre de pagament per a l'entitat bancària

Banc / Caixa

CODI COMPTE CORRENT (C.C.C.)											
ENTITAT	SUCURSAL	D.C.	NÚM. DE COMPTE								

Sol·licito que fins nou avís, carreguin al meu compte o llibreta
els rebuts que periòdicament els presentarà a nom meu **EntrePobles**

Nom i cognoms

Adreça

C.P. Població

Firma

*NIF imprescindible per a desgravament en l'IRPF.

Avis legal: De conformitat amb el que estableix la llei orgànica 15/1999, de 13 de Desembre, de protecció de dades de caràcter personal, i la Llei 34/2002, d'11 de juliol, de serveis de la societat de la informació i de comerç electrònic, l'Associació Entrepobles/Entrepobles/Entrepobos/Herriarte garanteix la confidencialitat i seguretat en el tractament de les dades de caràcter personal, necessaris per poder formalitzar la inscripció com a soci/a. Es pot exercir el dret d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició mitjançant un correu electrònic a la bústia info@entrepobles.org o per mitjà d'un escrit a: Associació Entrepobles - Av. Meridiana 32, ent. 2ª (esc. B), 08018 Barcelona.